

Σημείωμα Σύνταξης

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη χαρά ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου και η Διευθύντρια Σύνταξης του περιοδικού «Ασκληπειακά Χρονικά» παραδίδουμε και το 2ο Τεύχος του 6ου Τόμου, πλούσιο σε ύλη.

Με ικανοποίηση δεχθήκαμε και τρία άρθρα συναδέλφων από το Γενικό Νοσοκομείο «Τζάνειο» και ένα το οποίο εκπονήθηκε σε συνεργασία με συνάδελφο του ΚΑΤ, που μας εδραιώνουν την πεποίθηση ότι το περιοδικό μας βαθμιαία θα έχει περαιτέρω ευρεία απήχηση.

Από αυτή την θέση η υπογράφουσα Διευθύντρια Σύνταξης θα ήθελα να σας γνωστοποιήσω ότι λόγω της ανάληψης των καθηκόντων του Διευθυντή Ιατρικής Υπηρεσίας, από τον επόμενο τόμο θα συνδράμω την έκδοση των «Ασκληπειακών Χρονικών» από την θέση του Αναπληρωτή Διευθυντή Σύνταξης. Η Διεύθυνση Σύνταξης -με τις πολλές υποχρεώσεις αλλά και την ανάλογη ικανοποίηση- περνάει στην μέχρι τώρα Αναπληρώτρια Διευθύντρια Σύνταξης κ. Θεοδώρα Λούφα, έμπειρη και εργατική συνάδελφο που έχει αποδείξει έμπρακτα την αγάπη της για το περιοδικό. Η κ. Λούφα θα πλαισιώνεται από νέο δυναμικό Συντακτικής Επιτροπής.

Το Νοσοκομείο μας είναι άξιο και ικανό να έχει το δικό του επιστημονικό βήμα μέσα από την συνεχιζόμενη έκδοση του περιοδικού και σε αυτό όλοι πρέπει να συμβάλλουμε. Η γνώση και η δημιουργία είναι καθοριστικά για το προφίλ του Νοσοκομείου.

Με την πεποίθηση ότι η κοινή μας προσπάθεια θα ενδυναμώνεται, σας χαιρετούμε.

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Δρ Μιχαήλ Διγαλάκης

Η Διευθύντρια Σύνταξης και Δ.Ι.Υ.
Δρ Φλώρα Ζερβού-Βάλβη

Κλινικά Σημαντικά Αντιερυθροκυτταρικά Αντισώματα σε Ασθενείς που Πρόκειται να Μεταγγισθούν σε ένα Γενικό Νοσοκομείο

Ζαφειρούλα Αλεξανδροπούλου, Ελισσάβετ Σπανούδη, Βασιλική Λαβούτα

Τμήμα Αιμοδοσίας, Γενικό Νοσοκομείο «Ασκληπιείο Βούλας»

Clinical Significant Anti-red Blood Cells Antibodies in Patients
who Need to Receive Blood Transfusion in a General Hospital

Z. Alexandroulou, E. Spanoudi, V. Lavouta
Blood Bank Department of "Asklepieion Voula's" General Hospital

9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Μεταγγισιοθεραπείας

Καβάλα 13-15 Μαΐου 2011

Κατηγορία εργασίας: Ερευνητική Εργασία

Αλληλογραφία: Ζαφειρούλα Αλεξανδροπούλου, Παγωνίου 25 Παπάγου, 6972863574, e-mail: roulale2015@gmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αυτή η αναδρομική μελέτη ανίχνευσης αντιερυθροκυτταρικών αντισωμάτων κάλυψε την περίοδο 2010-2015

Από ένα σύνολο 21384 ασθενών, ανιχνεύθηκαν αντισώματα σε 628 ασθενείς (2,94%)

Το ποσοστό ανίχνευσης αντισωμάτων κατά την διάρκεια της πενταετίας συμφωνεί με τα δεδομένα της διεθνούς βιβλιογραφίας σε αντίστοιχες μελέτες.

Κλινικά σημαντικά ΑΑ βρέθηκαν στο 72,34% (204) των ασθενών της Ορθοπαιδικής και στο 53,23% (74) της Παθολογικής.

Παρατηρήθηκε υψηλότερο ποσοστό αλλοανοσοποίησης στους άνω των 60 ετών και

στατιστικά σημαντικό μεγαλύτερο ποσοστό στις γυναίκες (52,46%) έναντι των ανδρών (30,23%)

Σε 518 ασθενείς (82,5%) ανιχνεύτηκε ένα αλλοαντίσωμα, δυο ΑΑ σε 53 (8,44%) και τρία ή περισσότερα σε 7 (1,11%).

Υπήρξε έντονη συσχέτιση μεταξύ του συνολικού αριθμού των μεταγγίσεων και του αριθμού των αντισωμάτων που βρέθηκαν. Η συχνότητα ευαισθητοποίησης των ασθενών ως προς το Σύστημα Rh και Kell βάσει το ερώτημα αν θα πρέπει να επικρατήσει στην αιμοδοσία η μετάγγιση ερυθρών συμβατών ως προς τον φαινότυπο Rh και Kell.

Λέξεις κλειδιά: Αντιερυθροκυτταρικά αντισώματα, αλλοανοσοποίηση, μετάγγιση αίματος.

ABSTRACT

The present retrospective study of red cell antibodies identification covered the period from 2010 to 2015.

From a total number of 21384 patients, antibodies were detected in 628 patients (2,94%).

The antibody detection rate over the five-year period is consistent with the data of the international literature in corresponding studies.

Clinically significant AA were found in 72.34% (204) of the Orthopaedic Unit patients and in 53.23% (74) of the Pathology Unit patients.

A higher rate of alloimmunization was observed in patients over the age of 60 while the prevalent is

higher in women (52.46%) than in men (30.23%).

In 518 patients (82.5%) was detected one AA, in 53 were detected two AAs (8.44%) and three or more AAs were detected in 7 cases (1.11%).

There was a strong positive correlation between the total number of transfusions and the number of the antibodies detected. The patients' alloimmunization frequency for the Rh and Kell System raises the question of whether transfusion of Rh and Kell compatible phenotypes should prevail in the blood donation.

Key words: Anti-red blood cells antibodies; alloimmunization; blood transfusions

Σκοπός

Η εκτίμηση της συχνότητας των κλινικά σημαντικών αντιερυθροκυτταρικών αντισωμάτων σε ασθενείς για τους οποίους ζητήθηκε μετάγγιση στο Νοσοκομείο μας.

Υλικά και μέθοδοι

Ελέγχθηκαν για αντιερυθροκυτταρικά αντισώματα (AA) 21.384 ασθενείς, 46% (9.775) άνδρες και 54% (11.609) γυναίκες, για τους οποίους ζητήθηκε μετάγγιση στο διάστημα 2010 έως 2015.

Από αυτούς το 46,7% (9.972) νοσηλεύτηκαν στην ορθοπαιδική κλινική, 16,7% (3.570) στην Χειρουργική, 15,3% (3.278) στην παθολογική, 10,34% (2.211) στην Ουρολογική, 6,54% (1.398) στην Νευροχειρουργική, 3,63% (776) στην ΜΕΘΧ και 0,84% (179) στην MTN (εικ.1).

Σε όλους τους ασθενείς έγινε ομάδα ABO, Rh φαινότυπος, Kell και έλεγχος παρουσίας AA (screening test) με τρία κύτταρα γνωστού αντιγονικού φαινοτύπου. Χρησιμοποιήθηκε ο πλήρως αυτοματοποιημένος Αναλυτής Αυτονομίας της Ortho βασισμένος στην τεχνική συγκόλλησης στηλών με μικροσφαιρίδια.

Αποτελέσματα

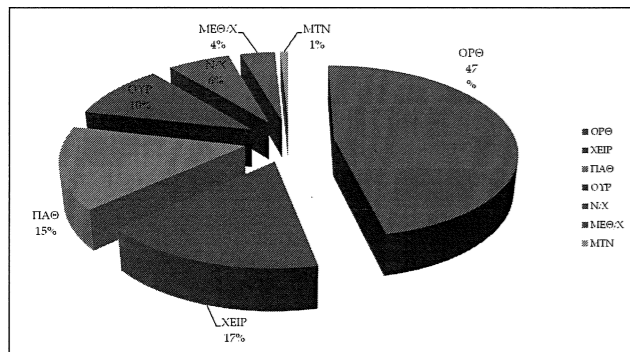
Αντιερυθροκυτταρικά αντισώματα βρέθηκαν στο 2,94%

(628) του συνόλου των ασθενών. Από αυτούς 2,23% (218) ήταν άνδρες και 3,6% (410) γυναίκες. Από τους ασθενείς με αντίσωμα το 44,9% (282) προέρχονταν από την ορθοπαιδική κλινική, από την οποία προέρχεται και ο μεγαλύτερος αριθμός των ελεγχθέντων και το 22,13% (139) από την Παθολογική (εικ. 2).

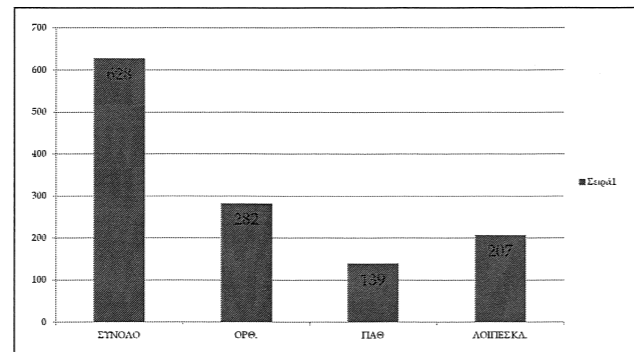
Η συχνότητα αλλοανοσοποίησης στους ασθενείς της ορθοπαιδικής κλινικής ανέρχεται στο 2,83% και της Παθολογικής στο 4,24%. Αν και οι ασθενείς της ΜΕΘΧ αποτελούν μόλις το 3,63% του συνόλου των ασθενών για τους οποίους ζητήθηκε μετάγγιση, η συχνότητα αλλοανοσοποίησης ανήλθε στο 4,12%. Κλινικά σημαντικά AA βρέθηκαν στο 72,34% (204) των ασθενών της Ορθοπαιδικής και στο 53,23% (74) της Παθολογικής (εικ. 3,4).

Η ταυτοποίηση των αντισωμάτων έγινε με Panel ερυθρών 11 κυττάρων απλών και επεξεργασμένων με ένζυμο της ίδιας Εταιρείας. Σε σύνθετα περιστατικά χρησιμοποιήθηκαν επιπρόσθετες τεχνικές (προσρόφησης, έκλουσης)

Τα AA που ταυτοποιήθηκαν κατά σειρά συχνότητας ήταν: anti-Kell(155) 24,7%, anti-D(110)17,52%, anti-E(69)10,98%, anti-Jka(45)7,16%, anti-M(41)6,53%, anti-C(35)5,57%, anti-c(29)4,62%, anti-Lea(26)4,14%, anti-Fya(13) 2,07%, anti-Leb(13) 2,07%, anti-Cw (10) 1,59%, anti-e(8) 1,27%, anti-Jkb(6)0,95%, anti-Fyb(5) 0,79%, anti-Kpa(5) 0,79%, anti-S(4) 0,64%, anti-s (3)0,48%, anti-N (3)0,48%, και

Εικόνα 1: Ποσοστό ασθενών ελεγχθέντων στις κλινικές

Εικόνα 2: Αντιερυθροκυτταρικά αντισώματα βρέθηκαν στο 2,94% (628) του συνόλου των ασθενών

anti-P1(1) 0,16%, 37(5,9%) αντισώματα έμειναν αδιευκρίνιστα. Αυτοαντισώματα βρέθηκαν σε 17 ασθενείς (6 άνδρες, 11 γυναίκες) τα περισσότερα των οποίων ήταν anti-e ενώ ανιχνεύτηκαν και 2 με ειδικότητα anti-f (εικ.5).

Στις γυναίκες εντοπίστηκαν συχνότερα τα anti-D (20,5% έναντι 11,92% των ανδρών), τα anti-c (6,09% έναντι 1,83% των ανδρών) και τα anti-Jka (8,04% έναντι 5,5% των ανδρών), ενώ στους άνδρες τα anti-E(15,13% έναντι 8,8% των γυναικών). Δεν παρατηρήθηκε σημαντική διαφορά στην συχνότητα αλλοανοσοποίησης μεταξύ ανδρών και γυναικών στα υπόλοιπα AA (εικ.6).

Παρατηρήθηκε υψηλότερο ποσοστό αλλοανοσοποίησης στους άνω των 60 ετών και στατιστικά σημαντικό μεγαλύτερο ποσοστό στις γυναίκες (52,46%) έναντι των ανδρών (30,23%) (εικ.7).

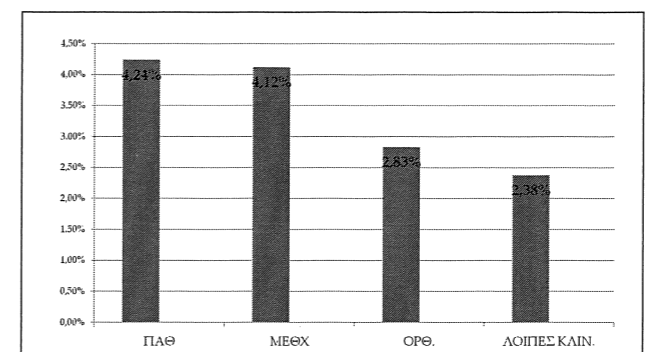
Ως προς τον αριθμό των AA ανά ασθενή, ανιχνεύτηκε ένα AA σε 518 ασθενείς (82,5%), δυο AA σε 53 (8,44%), τρία ή περισσότερα σε 7 (1,11%). Σε 10 (1,59%) βρέθηκε ψυχροσυγκολλητήνη. Σε 25 (41,7%) ασθενείς βρέθηκαν αντισώματα έναντι του Rh, σε 14 (23,3%) ταυτοποιήθηκαν AA έναντι Rh και έναντι άλλου αντιγόνου, σε 12 (20%) AA έναντι Rh και Kell, σε 5 (8,3%) AA έναντι Kell και άλλου αντιγόνου και σε 4 (6,7%) ταυτοποιήθηκαν άλλα AA.

Στους ασθενείς που παρουσίασαν 2 ή περισσότερα AA το ένα AA το αφορούσε το σύστημα Rh ή Kell ή και τα δυο. Σε κανένα ασθενή δεν αναφέρθηκε οξεία ή επιβραδύνουσα αιμόλυση.

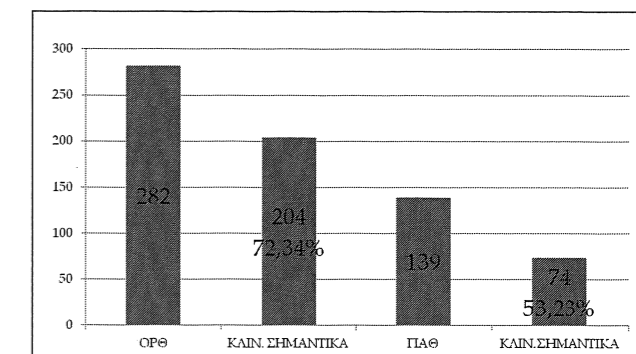
Το ποσοστό ανίχνευσης αντισωμάτων κατά την διάρκεια της πενταετίας συμφωνεί με τα δεδομένα της διεθνούς βιβλιογραφίας σε αντίστοιχες μελέτες.

Συμπέρασμα

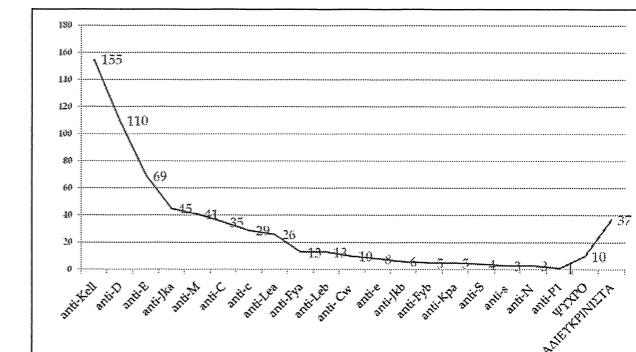
Η συχνότητα ευαισθητοποίησης των ασθενών ως προς το Σύστημα Rh και Kell, βάζει το ερώτημα αν θα πρέπει να επικρατήσει στην αιμοδοσία η μετάγγιση ερυθρών συμβατών ως προς τον φαινότυπο Rh και Kell. Η αναζήτηση αντιερυθροκυτταρικών αντισωμάτων πριν τη διασταύρωση, και η εν συνεχεία μετάγγιση ερυθρών αρνητικών ως προς τα αντίστοιχα αντιγόνα οδηγεί στην πρόληψη ανεπιθύμητων αντιδράσεων όπως οι αιμολυτικές αντιδράσεις.

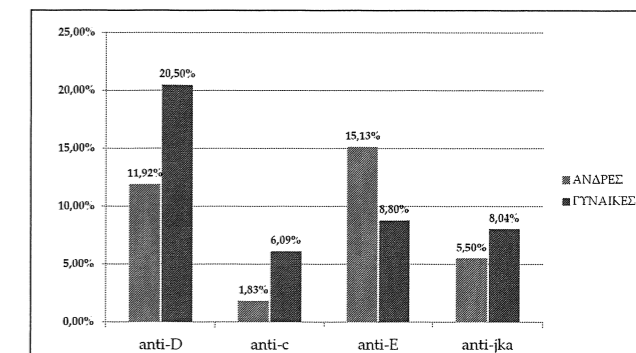
Εικόνα 3: Η συχνότητα αλλοανοσοποίησης στους ασθενείς της ορθοπαιδικής κλινικής ανέρχεται στο 2,83% και της Παθολογικής στο 4,24% και ΜΕΘ στο 4,12%.

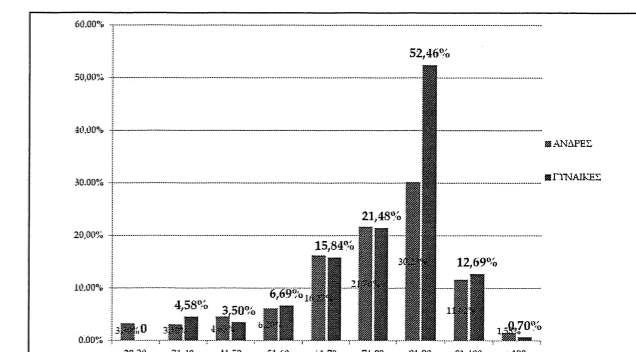
Εικόνα 4: Κλινικά σημαντικά AA βρέθηκαν στο 72,34% (204) των ασθενών της Ορθοπαιδικής και στο 53,23% (74) της Παθολογικής

Εικόνα 5: Αυτοαντισώματα βρέθηκαν σε 17 ασθενείς (6 άνδρες, 11 γυναίκες) τα περισσότερα των οποίων ήταν anti-e ενώ ανιχνεύτηκαν και 2 με ειδικότητα anti-f

Εικόνα 6: Δεν παρατηρήθηκε σημαντική διαφορά στην συχνότητα αλλοανοσοποίησης μεταξύ ανδρών και γυναικών στα υπόλοιπα AA

Εικόνα 7: Παρατηρήθηκε υψηλότερο ποσοστό αλλοανοσοποίησης στους άνω των 60 ετών και στατιστικά σημαντικό μεγαλύτερο ποσοστό στις γυναίκες (52,46%) έναντι των ανδρών (30,23%)